

POVOLÁNÍ

METODICKÝ LIST

Čím můžu být?

Doporučná velikost skupiny	variabilní
Typ skupiny	smíšená
Věk	4–6 let
Pomůcky	sada pexesa (součást metodického materiálu)

CÍL AKTIVITY

Děti se dozví, že existují různá povolání, která vykonávají různí lidé – muži i ženy, lidé různého věku či zdravotního stavu, a i ony samy si budou moci vybrat, jaká povolání chtějí dělat.

POPIS AKTIVITY

Připravíme si pexeso. Na začátku povíme dětem krátký příběh:

„Holčička Johanka navštívila svoji maminku v práci. Její maminka je lékařka. Ukázala jí různé přístroje, které používá při práci. Johanka začala přemýšlet, co bude dělat, až bude velká. Proto si vzala do školky pexeso, které jí pomůže poznat různé práce, které dospělí dělají.“

Dětem postupně ukazujeme kartičky pexesa a ony hádají, jaké povolání je vyobrazeno na obrázcích.

Rozdáme dětem pexeso. Větší skupinu starších dětí můžeme rozdělit na více menších skupinek a každá skupinka dostane jeden balíček pexesa.

Společně s dětmi hrajeme pexeso. Dáme dětem pokyn, aby si všimaly, jaká povolání jsou tam nakreslená.

Po pár minutách hru ukončíme a klademe dětem otázky:

- Jakou práci dělají lidé na kartičkách?
- Jaká povolání byla na kartičkách? Znáte i jiná povolání?
- Je starání se o děti práce? (Vedeme děti k tomu, že je to druh práce.)
- Jakou práci byste jednou chtěli dělat vy?

Po ukončení aktivity shrneme, co jsme se naučili: „Ukázali jsme si, že holky i kluci můžou dělat to samé. Všichni můžou dělat práci, která je baví a nezáleží na tom, jestli jsou kluci nebo holky, ani na tom, jak vypadají. Holčičky se můžou stát prezidentkami a mít rodinu a kluci se můžou stát prezidenty a můžou se starat o děti. Péče o děti a domácnost je také práce.“

Aktivitu je ideální zařadit do projektového dne či týdne.

Tip: Téma můžete otevřít otázkou, například „Myslíte, že se holčička může stát hasičkou?“, která rozproudí diskuzi. Holky i kluci se někdy setkají s tím, že jim někdo bude říkat, že pro ně něco je nebo není.

Tip: Děti mohou přijít v oblečení, které nosí lidé v jejich oblíbeném povolání nebo v povolání jejich rodičů, pokud samy nemají žádné oblíbené povolání.

Tip: Děti mohou nakreslit své oblíbené povolání nebo povolání svých rodičů, pokud nemají žádné oblíbené povolání.

ODBORNÁ VÝCHODISKA PRO VYUČUJÍCÍ

Děti jsou již od útlého věku vědomě i nevědomě vedeny k opakování určitých vzorců chování, oblékání, výběru koníčků a mnoha dalších životních rozhodnutí. Fakt, že jsou dívky nebo chlapci, ovlivňuje jejich možnosti volby. Způsob uvažování, které si děti osvojí v dětství, se potom promítá v jejich dospělém životě, a to například v jejich počínání na trhu práce i ve vztazích k dalším lidem. Aktivita Pexeso „Čím můžu být?“ si klade za cíl ukázat paletu možností, které dívky a chlapci mají. Výzkumy ukazují, že lidé jsou v dospělosti spokojenější, pokud si mohou svobodně zvolit, čím budou, a nejednají pouze podle očekávání druhých a společnosti. Je proto důležité vést děti k tomu, aby sami sebe i ostatní lidi považovali za individuality. Přispět k tomu může právě i aktivita „Čím můžu být?“.

NÁVAZNOST NA RVP

Aktivita nabízí možnost prostřednictvím situačního učení, založeného na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí, posilovat jeho **kompetence k učení** (buduje si soubor elementárních poznatků o světě lidí), **kompetence činnostní a občanské** (chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně). Učitel či učitelka při aktivitě podporuje u dítěte poznávání sebe sama, uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti. Aktivita tak v rámci **vzdělávací oblasti Dítě a jeho psychika** naplňuje očekávaný výstup konce předškolního období, kdy by dítě mělo zpravidla dokázat zaujímat vlastní názory a postoje, rozhodovat o svých činnostech.

Praktické činnosti této aktivity se svou náplní řadí také do **vzdělávací oblasti Dítě a společnost** (činnosti uvádějí dítě do světa lidí, jejich práce, dítě se seznamuje s různými druhy zaměstnání, řemesel, povolání, s různými pracovními činnostmi).

ZDROJE

Renzetti, Claire M., Curran, Daniel J., *Ženy, muži a společnost*, Praha: Karolinum 2003.

Pracovní list ČÍM MŮŽU BÝT? byl inspirován genderově citlivým pexesem *Das Memo Spiel*, které vydalo Frauenabteilung der Stadt Wien, MA 57. Pexeso v německém jazyce naleznete na <https://www.wien.gv.at/menschen/frauen/stichwort/bildung/educationbox/pdf/educationbox2015-memospiel.pdf>.

Pracovní list Čím můžu být? vydalo NESEHNUTÍ díky finanční podpoře Národního ústavu pro vzdělávání a MŠMT.

